

Hakija A

Asia Teollisen keksinnön tekijänoikeussuoja

Annettu 28.04.2008

Tiivistelmä *Teollisen keksinnön yhteydessä syntynyt aineisto voi laista ilmenevien edellytysten täytyessä nauttia tekijänoikeussuojaa.*

LAUSUNTOPYYNTÖ

Tekijänoikeusneuvostolle esitetyt kysymykset

Hakija on 17.12.2007 saapuneella kirjeellä pyytänyt tekijänoikeusneuvostoa lausumaan seuraavista asioista:

-Omistaako hakija lain tarkoittamat laajat tekijänoikeudet tietoihin, joilla suoritetaan suojattu työ parhaalla mahdollisella tavalla. Tiedot ovat yksilöitävissä ja salaisia muilta kuin lisenssin ostajilta.

-Tuleeko kertyneistä tiedoista laatia kokonaisuus, nimetä se ja tallentaa esimerkiksi cd-levykkeelle vai onko kaikki tieto, jolla menetelmää voidaan käyttää, suojattua, vaikka se on dokumentoituna eri lähteissä?

-Onko laaja kehitystyö direktiivissä mainittu laaja "henkisen työn tuloksena syntynyt tuote"?

Selostus asiasta

Hakija on kehittänyt ja patentoinut hirrensalvosmenetelmän patenttinumero 117483. Suojaa on täydennetty hyödyllisyysmallilla numero 7460. Keksintöä voidaan hyödyntää ainoastaan keksintöön liittyvän selvitystyön avulla. Kyseistä salvostyötä ei voida tehdä pelkällä patentilla ja hyödyllisyysmallilla, vaan valmistukseen tarvittavat tiedot on hankittu testauksilla, pienoismalleilla ja prototyypeillä. Tietojen hankintaan on kulunut yli kuusi vuotta.

Kun patentilla ja hyödyllisyysmallilla suojattua hirrensalvosmenetelmää käytetään teollisessa valmistuksessa on pitänyt selvittää mitoitukset, puristuksen syvyydet ja

muodot. Puristuksen syvyys on pitänyt selvittää testaamalla eri valmistus-, pakkaus- ja varastointitapoja. Koneiden toimivuus on selvitetty testauksilla. Olemassa oleva varastotila on myös sanellut käytettävät työtavat ja koneet.

Aineistoon kuuluvat:

- terät
- taulukot (puristuksen määrä ja laatu työtilojen olosuhteiden mukaan)
- mallit
- työjärjestykset (puristamisen ajankohta ja käytettävät koneet määräytyvät pystytysajankohdan mukaan)
- valmistustilat
- tietokoneohjelmat (puuteam-valmistusohjelma)
- pienoismallit
- testit (terien mallit, muodot ja materiaalit)
- havainnot
- valokuvat, piirustukset

Pitkäjänteisen ja tarkan testausjakson ansiosta saadaan toimiva tuote. Hakija arvioi suojankohteiden merkityksen seuraavasti: patenti 30 %, hyödyllisyysmalli 30 %, hankitut tiedot 40 % käsittäen valokuvat, piirustukset, suunnittelu ja hinnoittelu- ym. atk-ohjelmat.

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

Tekijänoikeusneuvosto on käsitellyt lausuntopyynnön ja esittää lausuntonaan seuraavan.

Teoksen käsitteestä ja tekijänoikeudesta

Tekijänoikeuslain (404/1961) 1 §:n 1 momentin mukaan sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on teoksen tekijänoikeus. Teos voi ilmetä myös muulla tavalla kuin säännöksessä mainitun esimerkkiluettelon mukaisena teoslajina. Pykälän 2 momentin mukaan selittävää piirustusta ja tietokoneohjelmaa suojataan kirjallisena teoksena.

Teoksella tekijänoikeudellisessa merkityksessä tarkoitetaan henkisen luomistyön tuotetta. Kirjallinen tai taiteellinen tuote on tekijänoikeudella suojattu, jos sitä voidaan pitää tekijänsä luovan työn omaperäisenä tuloksena. Tällöin se niin sanotusti ylittää teoskynnyksen eli on tekijänoikeuslain tarkoittama teos. Suojan edellytyksenä ei ole muita erityisiä vaatimuksia. Esimerkiksi tuotteen kirjallisella tai taiteellisella tasolla ei ole merkitystä, ei myöskään sen aikaansaamiseksi vaaditulla työ- tai tietomäärällä. Myös käytännöllistä käyttötarkoitusta toteuttava tuote voi olla teos. Erään teosharkinnassa apuna käytetyn määritelmän mukaan teoskynnys ylittyy, jos voidaan olettaa, ettei kukaan muu itsenäisesti vastaavaan työhön ryhtyessään olisi tehnyt samanlaista

teosta. Ratkaisu teoskynnyksen ylittymisestä tehdään tapauskohtaisella harkinnalla. Myös teoksen osan on itsenäistä tekijänoikeussuojaa saadakseen yllettävä teostasoon.

Teostasovaatimusta voidaan arvioida eri tavoin riippuen teoslajeista. Perinteisten kirjallisten ja esimerkiksi maalaustaiteen teosten osalta teostasovaatimuksia voidaan luonnehtia alhaisiksi, koska työt usein jo itsessään ilmentävät tekijänsä persoonallisuutta. Käyttötaiteen osalta taas on yleensä edellytetty huomattavaa omaperäisyyttä, koska käyttötarkoitus usein sanelee tuotteen muodon pikemminkin kuin tekijänsä henkinen luomistyö.

Tekijänoikeudella ei anneta yksinoikeutta ideoihin ja yleisiin periaatteisiin, vaan niiden teoksessa ilmenevään omaperäiseen ja luovaan ilmenemismuotoon. Samoin tekijänoikeussuojan ulkopuolelle jäävät esimerkiksi teoksen aihe, aiheen käsittelyä ohjaava metodi sekä teoksen sisältämät tiedot sellaisenaan. Tekijänoikeudella ei myöskään suojata esimerkiksi teollisia keksintöjä, joita varten on olemassa patenttisuojia.

Tekijänoikeuden sisällöstä säädetään tekijänoikeuslain 2 ja 3 §:ssä. Tekijän taloudellisista oikeuksista säädetään lain 2 §:ssä. Sen 1 momentin mukaan tekijänoikeus tuottaa, tekijänoikeuslain 2 luvussa säädetyin rajoituksin, yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna, käännöksenä tai muunnelmana, toisessa kirjallisuustai taidelajissa taikka toista tekotapaa käyttäen. Pykälän 2 momentin mukaan kappaleen valmistamisena pidetään myös teoksen siirtämistä laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa. Pykälän 3 momentin mukaan teos saatetaan yleisön saataviin, kun se välitetään yleisölle johtimitse tai johtimitta, esitetään julkisesti tai kun sen kappale tarjotaan myytäväksi, vuokrattavaksi tai lainattavaksi taikka sitä muutoin levitetään yleisön keskuuteen tai näytetään julkisesti. Tekijän moraalisisista oikeuksista säädetään lain 3 §:ssä.

Tekijänoikeuslain 43 §:n ensimmäisen virkkeen mukaan tekijänoikeus on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut tekijän tai, jos kysymys on lain 6 §:ssä tarkoitettusta yhteisteoksesta, viimeksi kuolleen tekijän kuolinvuodesta.

Luettelosuoja

Teosten ja tietojen kokoaminen luetteloksi, tiedostoksi tai tietokannaksi voi vaatia suuria investointeja tai aikaa ja vaivannäköä ilman, että lopputulos ylttäisi teostasoon ja tulisi siten tekijänoikeuslain 1 §:n mukaisella tekijänoikeudella suojatuksi. Tällainen lopputulos voi kuitenkin saada tekijänoikeuslain 49 §:n mukaista suojaa.

Tekijänoikeuslain 49 §:n 1 momentin mukaan sillä, joka on valmistanut 1) luettelon, taulukon, ohjelman tai muun sellaisen työn, jossa on yhdisteltynä suuri määrä tietoja, tai 2) tietokannan, jonka sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen on edellyttänyt huomattavaa panostusta, on yksinomainen oikeus määrätä työn koko sisällöstä tai sen laadullisesti tai määrällisesti arvioiden olennaisesta osasta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla ne yleisön saataviin.

TekijäL:n esitöiden mukaan TekijäL 49 §:n 1 momentin 1. kohdan mukaisen luettelosuojan edellytyksenä on yhdisteltyjen tietojen suuri määrä. Suoja on riippumaton sisällön valinnan tai järjestelyn kriteereistä ja mahdollisesta omaperäisyydestä. Luettelosuojasäännöksellä on tahdottu suojata tuotteita, jotka eivät ole tekijänoikeudellisessa mielessä teoksia, mutta joiden aikaansaaminen vaatii tiettyä vaivaa, ammattitaitoa ja pääomaa. Luettelosuojan ainoana edellytyksenä on, että työhön on yhdistelty suuri määrä tietoja. (Komiteanmietintö 1953:3, s. 79, hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tekijänoikeuslain muuttamisesta 1997/10, s. 5 - 6) Suoja voi kohdistua myös tiedoston osaan, jossa on yhdisteltynä suuri määrä tietoja.

Esimerkkinä luettelosuojaa saavista töistä voidaan mainita myyntiluettelot, näyttelyluettelot, osoitekalenterit, aikataulut ja erityiset laskentataulukot edellyttäen, että niissä on yhdisteltynä suuri määrä tietoja. Suojaa eivät saa yksinkertaisemmat työt, kuten paikallisaikataulut, taskukalenterissa olevat yhteenvedot erilaisista tilastoista ja muut vastaavat työt. Luettelot on suojattu ainoastaan jäljentämistä vastaan. Luettelon sisältämiä tietoja saa käyttää vapaasti hyväkseen.

TekijäL 49 §:n säännös ei sulje pois tekijänoikeussuojan soveltamista. Luettelo tai muu sellainen työ voi siten saada myös TekijäL 1 §:ssä tarkoitettua tekijänoikeussuojaa, jos tekijänoikeussuojan yleiset edellytykset täyttyvät. Tästä säädetään nimenomaan TekijäL 49 §:n 3 momentin lopussa.

TekijäL 49 §:n 1 momentin 1. kohdan mukainen suoja tulee luettelon, taulukon tms. työn valmistajan hyväksi. Valmistaja on yleensä se juridinen tai fyysinen henkilö, joka on taloudellisesti vastuussa luettelon kokoamisesta. Suoja voi alkuperäisestikin kuulua juridiselle henkilölle. Käytännössä suuri osa luetteloista kootaan yritysten ja muiden yhteisöjen toimesta, joita siis pidetään kokoamiensa luetteloiden valmistajina. (Komiteanmietintö 1987:8, s. 136 - 137, SOU 1956:25, s. 391) TekijäL 49 §:n mukaiset oikeudet voidaan sopimuksella siirtää kolmannelle. Oikeuksien luovutusta koskevat yleiset TekijäL 27 § - 29 §:n säännökset.

Tietokantojen suoja

Tekijänoikeuslain 49 §:n 1 momentin 2. kohdan mukainen tietokantojen erityissuoja lisättiin lakiin lainmuutoksella 1998/250, joka tuli voimaan 15.4.1998. Tekijänoikeuslaki saatettiin muutoksella vastaamaan tietokantojen oikeudellisesta suojasta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (96/9/EY).

Suojattavan tietokannan määritelmä sisältyy direktiivin 96/9/EY 1 artiklan 2. kohtaan. Sen mukaan "tietokannalla tarkoitetaan teosten, tietojen ja muiden itsenäisten aineistojen kokoelmaa, joka on järjestetty järjestelmällisellä tai menetelmällisellä tavalla ja johon elektronisesti tai muulla tavoin on mahdollistettu yksilöllinen pääsy". Direktiivin johdanto-osan 17. kohdan mukaan "tietokannalla tarkoitetaan kaikkia kirjallisia, taiteellisia, musiikillisia tai vastaavia teoskokoelmia tai tekstiä, ääntä, kuvia, lukuja, tosiasioita ja tietoja sisältäviä kokoelmia". Kirjallisen tms. teoksen tallentaminen sellaisenaan ei kuitenkaan kuulu direktiivin soveltamisalaan (johdanto-osa, 17. kohta, viimeinen lause). Suomen tekijänoikeuslakia voidaan kuitenkin tekijänoikeuslain esitöiden mukaan soveltaa myös tietokantoihin, jotka eivät täytä

kaikkia direktiivin määritelmän edellytyksiä. (Hallituksen esitys eduskunnalle 1997/170, s. 8 - 9)

Jotta tietokanta saisi suojaa, sen sisällön keräämisen, varmistamisen tai esittämisen on pitänyt edellyttää määrällisesti ja/tai laadullisesti huomattavaa panostusta. Suojan edellyttämä panostus voi muodostua rahoituksesta ja/tai ajan, vaivannäön ja energian käytöstä (direktiivin 96/9/EY johdanto-osa, 41. kohta). Suoja ei koske sellaisia tietokannan osia, jotka eivät ole laadullisesti tai määrällisesti arvioiden olennaisia. Suoja ei kohdistu myöskään tietokannan sisältämiin yksittäisiin tietoihin. (Hallituksen esitys eduskunnalle 1997/170, s. 12)

Tiedosto on suojattu tekijänoikeuslain 49 §:n 1 momentin 2. kohdan mukaisella tietokantasuojalla silloin, kun se täyttää kyseisessä lainkohdassa säädetyt suojan edellytykset eli kun sen sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen on edellyttänyt huomattavaa investointia. Huomattava investointi voi muodostua esimerkiksi tiedoston sisällön varmistamiseksi tehdystä huomattavasta rahallisesta panostuksesta.

Tekijänoikeuslain 49 §:n 1 momentin 2. kohdan mukainen suoja tulee tietokannan valmistajan hyväksi. Direktiivin 96/9/EY johdanto-osan 41. kohdan mukaan tietokannan valmistajana pidetään henkilöä, jonka aloitteesta ja riskillä investoinnit tehdään.

Myös tekijänoikeuslain 49 §:n mukaiset oikeudet voidaan sopimuksella siirtää kolmannelle. Oikeuksien luovutusta koskevat yleiset tekijänoikeuslain 27 § - 29 §:n säännökset. Työnantajalla voi jo alun perin olla oikeus luetteloon 49 §:n perusteella luettelon valmistajana.

Luettelo- ja tietokantasuojan suoja-aika

Luettelo- ja tietokantasuoja on tekijänoikeuslain 49 §:n 3 momentin mukaan voimassa, kunnes 15 vuotta on kulunut vuodesta, jona työ valmistui, tai jos työ saatettiin yleisön saataviin ennen tämän ajanjakson päättymistä, 15 vuotta siitä vuodesta, jona työ saatettiin ensimmäisen kerran yleisön saataviin. Jos luetteloon tai tietokantaan tehdään päivityksiä tms., voidaan tällainen luettelo tai tietokanta katsoa, tapauskohtaisesti harkiten, uudeksi luetteloksi tai tietokannaksi, jolle lasketaan oma suoja-aikansa

Oikeudesta valokuvaan

Tekijänoikeuslain 49 a §:n mukaan, valokuvaajalla on yksinomainen oikeus määrätä valokuvasta, muuttamattomana tai muutettuna, valmistamalla siitä kappaleita tai saattamalla se yleisön saataviin. Oikeus valokuvaan on voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut sen vuoden päättymisestä, jona kuva valmistettiin.

Valokuva voi kuitenkin TekijäL 49 a § 3 momentin nojalla nauttia myös tekijänoikeussuojaa, jolloin siihen sovelletaan 70 vuoden suoja-aikaa tekijän kuolinvuodesta.

Tekijänoikeusneuvoston aiempi käytäntö

Seuraavassa käydään esimerkein läpi tekijänoikeusneuvoston aiempaa käytäntöä suojamuodoittain.

Dokumenttien suoja koskevat aiemmat lausunnot

Käsillä olevaan materiaaliin verrannollisen dokumentaation tekijänoikeussuojaa koskevia tekijänoikeusneuvoston lausuntoja ovat olleet esimerkiksi TN 1991:15, TN 1994:3, TN 1996:15, TN 2004:2 (tekijänoikeus kameran tuotepiirroksiin, järjestelmäkartaan ja ohjekirjoihin), 2004:5 (kirjallisten tuotteiden tekijänoikeus- ja luettelosuoja), TN 2004:7 (materiaaliluettelon suoja), TN 2004:15 (tekijänoikeus koulutusaineistoon), TN 2003:17 (tekijänoikeus sopimusehtoihin), TN 2005:8 ja TN 2005:18 (tekijänoikeus yrityksen dokumentteihin) sekä TN 2007:17 (tekijänoikeus teolliseen keksintöön).

Näille ratkaisuille on ollut tunnusomaista, että dokumenteilta on vaadittu varsin korkeaa omaperäisyyttä tekijänoikeussuojan edellytyksenä. Tämä johtuu siitä, että useissa tapauksissa dokumentin sisällön määräävät pikemminkin ulkoiset olosuhteet (mitä luonteeltaan teknisiä seikkoja dokumentissa on haluttu ilmaista ja luetteloida) kuin tekijänsä luova panos.

Lausunnossa TN 2004:2 katsottiin, että piirustuksen kuvaamaa laitetta ei juurikaan voida kuvata toisin kuin mitä neuvostolle toimitetuissa piirustuksissa oli tehty, kun tarkoituksena oli ilmentää kameran ja sen osien rakennetta selittävällä teknisellä piirustuksella ja järjestelmäkartalla. Sen sijaan neuvosto arvioi laitteen käyttöoppaan ja ohjelmiston aloitusoppaan kokonaisuutena arvioituna siinä määrin itsenäisiksi ja omaperäisiksi, että niitä voitiin pitää tekijänoikeuslain tarkoittamina teoksina.

Lausunnossa TN 2004:5 arvioitiin suurehko määrä erilaisia tiedostoja tekijänoikeudelliselta kannalta. Tiedostoihin sisältyneitä piirustuksia suojattiin tekijänoikeuslain tarkoittamina teoksina, olettaen, että ne olivat tekijänsä luovan työn itsenäisiä ja omaperäisiä tuloksia eivätkä olleet kopioita aiemmista töistä. Osa dokumenteista sai luettelosuojaa.

Lausunnossa TN 1991:15 katsottiin, että kauppasopimuslomake kokonaisuudessaan siihen liittyvine sopimusehtoineen ylsi kirjallisen teoksen teostasoon. Ilman sopimusehtoja lomake ei olisi yltänyt teostasoon, koska lomakeosa ei ollut itsenäinen ja omaperäinen vaan muistutti yleisesti käytettäviä lomakkeita. Lausunnossa TN 1994:3 puolestaan katsottiin, ettei tilauslomake yltänyt teostasoon. Lausunnossa TN 1996:15 todettiin, että asiakirjamallikokoelmaan kuuluneet yksittäiset asiakirjamallit olivat tavanomaisia ja että niiden asettelut olivat niin ikään tavanomaisia ja pitkälti standardien määrittelemiä. Kokoelma tai siihen liittyneet mallit eivät olleet tekijänoikeuslaissa tarkoitettuja teoksia.

Lausunnossa TN 2003:17 katsottiin, että neuvostolle arvioitavaksi saatetuissa sopimusehdoissa ei ilmeisesti ollut kyse mihinkään voimassa olevaan malliin

perustuvasta tekstistä tai alan yleisistä sopimusehdoista. Kyse oli yksityiskohtaisista, luovan toiminnan tuloksena syntyneistä ehdoista, jotka poikkesivat myös muiden saman toimialan yritysten käyttämistä sopimusehdoista. Tekijänoikeusneuvosto piti sopimusehtojen toteuttamistapaa eli muotoa persoonallisena ja omaperäisenä. Voitiin olettaa, että kukaan toinen, joka ryhtyisi laatimaan sopimusehtoja vastaavaan tarkoitukseen, ei päätyisi muodoltaan vastaavaan lopputulokseen.

Luettelosuojaa koskevat aiemmat lausunnot

Tekijänoikeusneuvosto on käsitellyt luettelosuojaa useissa lausunnoissaan. TekijäL 49 §:n 1 momentin nojalla suojatuiksi on katsottu esimerkiksi puhelinluettelo (TN 1987:16), nimipäiväluettelo (TN 1995:11 ja TN 1996:1), matrikkeli (TN 1994:20), malliratkaisujen luettelo (1993:4), sukutaulut (1994:19) sekä yrityksen kirjanpidossa käytettävät tilikartat (TN 2001:5). TekijäL:n 49 §:n 1 momentin nojalla suojatuksi on katsottu myös 200 asiakirjamallin muodostama, tietokonelevykkeelle tallennettu kokonaisuus (TN 1996:15) sekä 197 lippua käsittävä lippukokoelma (TN 2000:9). Luettelosuojan piiriin on luettu materiaaliluettelo (TN 2004:7), johon oli yhdistelty suuri määrä tietoja, sekä eräitä kirjallisia dokumentteja (TN 2004:5, TN 2005:8).

Tietokantojen erityissuojaa koskevat aiemmat lausunnot

Tekijänoikeusneuvosto on käsitellyt tietokantojen suojaa lausunnoissaan TN 1999:13, TN 1999:15, TN 1999:17, TN 2001:7, TN 2002:17, TN 2003:2 ja TN 2005:8. Suojan edellytyksenä olevaa huomattavaa panostusta on tekijänoikeusneuvosto pitänyt pitkälti näyttökysymyksenä.

Lausunnossa TN 1999:13 tekijänoikeusneuvosto katsoi CD-levyjä koskevan tietokannan sisällön keräämisen ja esittämisen edellyttäneen huomattavaa panostusta. Lausunnossa TN 1999:17 tekijänoikeusneuvosto katsoi, että asiassa esitetyn selvityksen perusteella voitiin todeta, että väestöryhmää koskevan tietokokoelman lääketieteellisen osan tietosisällön kerääminen, esittäminen ja varmentaminen oli edellyttänyt huomattavaa ajallista ja rahallista panostusta sekä vaivannäköä. Lausunnossa TN 2001:7 tekijänoikeusneuvosto katsoi, hovioikeuden samassa asiassa antamaan päätökseen nojautuen, että jalkapallo-otteluiden ottelujärjestystä voitiin pitää TekijäL 49 §:n 1 momentin 2. kohdassa tarkoitettuna tietokantana, jonka sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen oli edellyttänyt huomattavaa panostusta.

Lausunnossa TN 1999:15 tekijänoikeusneuvosto katsoi harjututkimuksen yhteydessä syntyneen laajan aineiston voivan nauttia tietokantasuojaa. Lausunnoissa TN 2002:17 ja 2003:2 tekijänoikeusneuvosto katsoi, että yrityksen www-sivut eivät kokonaisuudessaan arvioiden ilmentäneet sellaista itsenäisyyttä ja omaperäisyyttä, että ne olisivat nauttineet tekijänoikeussuojaa TekijäL 1 §:n perusteella. Sen sijaan neuvosto katsoi sivut sellaiseksi kokonaisuudeksi, joka voi nauttia suojaa tietokantana olettaen, että niiden sisällön kerääminen, varmistaminen ja esittäminen on edellyttänyt huomattavaa panostusta. Panostus voi muodostua rahoituksesta ja/tai ajan, vaivannäön tai energian käytöstä. Tekijänoikeusneuvosto kuitenkin katsoi tämän jäävän näyttökysymykseksi, johon neuvosto ei ottanut kantaa.

Oikeutta valokuvaan koskevat aiemmat lausunnot

Viimeaikaisessa tekijänoikeusneuvoston lausuntokäytännössä oikeus valokuvaan on ollut tarkastelun kohteena lausunnoissa TN 2002:8, TN 2003:6, TN 2004:3 ja TN 2005:8.

Lausuntoa TN 2002:8 koskeneessa lausuntopyynnössä esitetty valokuva joka esitti hakijaa ja hänen isäänsä ei ollut teoksena suojattava, vaan se sai suojaa TekijäL 49 a §:n nojalla. Lausunnossa TN 2003:6 todettiin, että olympiatulen sytyttämisestä otettu valokuva oli historiallisesta merkittävydestään huolimatta tavanomainen, ajankohtaisesta tapahtumasta kertova valokuva, joka ei erityisesti ilmentänyt valokuvan ottaneen henkilön omaperäistä ja persoonallista panosta. Valokuvan suojaaminen TekijäL 49 a §:n nojalla ei tullut kyseeseen suoja-ajan päätyttyä. Lausunnossa TN 2004:3 todettiin, ettei käsiteltävänä ollut muotokuvamainen valokuva ilmentänyt ottajansa itsenäisyyttä ja omaperäisyyttä. Kuva kuului TekijäL 49 a §:n suojan piiriin.

Lausuntopyynnössä tarkoitettu aineisto ja vastaukset lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin

Hakija ei ole oheistanut kyseessä olevaa aineistoa lausuntopyyntöön. Vastaus pitäytyy näin ollen tekijänoikeuslain yleisissä periaatteissa. Tekijänoikeusneuvosto viittaa yllä olevaan aineistoon, normeihin ja niihin liittyvään tulkintakäytäntöön.

Omistaako hakija lain tarkoittamat laajat tekijänoikeudet tietoihin, joilla suoritetaan suojattu työ parhaalla mahdollisella tavalla? Tiedot ovat yksilöitävissä ja salaisia muilta kuin lisenssin ostajilta.

Tekijänoikeuslaki ei suojaa yksittäisiä tietoja. Tietokantaan tai luetteloon sisältyviä yksittäisiä tietoja saa käyttää.

Suurta määrää tietoa voidaan suojata joko luettelona tai tietokantana yllä mainituilla periaatteilla. Onko kyse yksittäisen tietokokoelman osalta luettelosta tai tietokannasta tai kummastakaan, on viime kädessä tapauskohtaista harkintaa yllämainittujen suuntaviivojen puitteissa. Aineistoon liittyvät tietokoneohjelmat voivat nauttia suojaa TekijäL 1 §:n nojalla. Suoja on lähtökohtaisesti työn tekijällä tai tämän työnantajalla, mikäli ohjelmistotyö on tehty työsuhhteessa.

Tuleeko kertyneistä tiedoista laatia kokonaisuus, nimetä se ja tallentaa esimerkiksi cd-levykkeelle vai onko kaikki tieto, jolla menetelmää voidaan käyttää, suojattua, vaikka se on dokumentoituna eri lähteissä?

Suojan edellytyksenä ei sinänsä ole mitään muodollisia seikkoja, kunhan kyseessä on tekijänoikeuslaisia tarkoitettu itsenäinen ja omaperäinen teos tai yllämainittu suoja saava luettelo tai tietokanta.

Onko laaja kehitystyö direktiivissä mainittu laaja "henkisen työn tuloksena syntynyt tuote"?

Lausuntopyynnöstä ei ilmene, missä yhteydessä kyseistä termiä on käytetty ja missä merkityksessä. Määritelmä "henkisen työn tuloksena syntynyt tuote" ei vielä sellaisenaan sano, nauttiiko kyseinen tuote immateriaalioikeudellista suojaa ja mitä kriteereitä suojalta mahdollisesti edellytetään.

Puheenjohtaja   Katariina Sorvari

Sihteeri   Mikko Huuskonen

Lausunto on käsitelty tekijänoikeusneuvoston täysistunnossa. Asian ratkaisemiseen ovat osallistuneet Katariina Sorvari (puheenjohtaja), Teemu Kalliala, Päivi Liedes, Kirsi-Marja Okkonen, Tytti Peltonen, Maria E. Rehbinder, Markku Uotila ja Martti Virtanen.